

Programnoter

Foreløbig udgave

Lindegardskoncerten fredag den 26. februar 2021

Jonas Frølund, Bjarne Hansen og Slaatto Trioen

Jonas Frølund, klarinet; Bjarne Hansen; Helge Slaatto, violin; Anette Slaatto, viola og Jonathan Slaatto, cello

Jonas Lyskjær Frølund, er født i 1997. Han begyndte at spille klarinet i 2007 og star-tede undervisning på musik-skolen i Roskilde

Jonas har siden 2011 fået undervisning af 1. soloklari-nettist i Det kgl. Kapel John Kruse, som en del af MGK på Sct. Anne Gymnasium. Studerer nu hos Lee Morgan, kappellets anden soloklarinettist. Jonas studerer på Det Kgl. Danske Musik-konservatorium i København men har også studeret på Supérieur.

Bjarne Hansen (f. 1951) er tidligere koncertmester i Odense Symfoniorkester

Anette Slaatto er født 1952 i Tyskland men har boet i Danmark siden 1985. Hun studerede violin i Düsseldorf hos Sandor Végh og bratsch hos Enrique Santiago i Stuttgart. Hun er en af de få danske musikere, som behersker det sjældne instrument, viola d'amore.

Anette Slaatto har været medlem af Danmarks Radios Symfoniorkester, men helliger sig nu solistoptræden og kammermusik. Hun har optrådt på "Berliner Fest-wochen", "Internationale Bratschkongress" i Stuttgart, "Viola of my Life" i Amsterdam og på festivaler i Europa og Mellemøsten.

Hun er unik fortolker af nyere. Hun havde stor succes med indspilningen af alle Bachs solo suiter.

Fra 2014 kunstnerisk leder af Late Summer Festival og Lindegardskonserterne i Kgs. Lyngby sammen med Helge Slaatto.

Helge Slaatto er født 1952 i Oslo og var tidligere pro-

fessor i violin ved konservatoriet i Münster i Tyskland, og han har tidligere været koncertmester i Odense Symfoniorkester, Athelas Sinfonietta Copenhagen og Randers Kammer-orkester. Helge Slaatto har

haft en udstrakt koncertvirksomhed med et klassisk violin repertoire, men er særligt kendt for sine fortolkninger af nutidig musik, f.eks. uropførelsen af 50 duoværker sammen med kontrabassisten Frank Reincke.

Helge Slaatto har optrådt ved en række europæiske festivaler som Lucerne Festival, Schweiz, Cantiere Internazionale d'Arte Montepulciano, Italien, Musica Viva, München, Tyskland, alle de betydelige danske festivaler for samtidsmusik, Festspillene i Bergen, Norge, etc. Som lærer af nogen af tidens førende violintalenter har han givet masterclasses i Tyskland, Portugal, Schweiz, Italien, Grækenland, Danmark, Syd Korea, Mexico og U.S.A.

I perioden 1995-2000 var Helge Slaatto kunstnerisk leder af SynCrete- Festivalen på Kreta, Grækenland og i 2014 grundlagde han sammen med sin kone bratschisten Anette Slaatto den meget roste Late Summer Festival, "Viola of my Life" i Amsterdam og på festivaler i Europa og Mellemøsten.

Jonathan Slaatto er født i Tyskland 1977, men er

opvokset i Danmark. Efter sin opvækst i Odense og København studerede han cello ved Niels Sylvest, på Edsbergs Musik-institut i Stockholm hos Torleif Thedeen og senere på Sibelius Akademiet hos

Hannu Kiiski. Jonathan Slaatto vandt med Trio Ondine top priser ved konkurrencer som ARD i München, Melbourne International Music Competition, Joseph Haydn Wettbewerb, Wien, og London Parkhouse Award.

Han er medlem af det internationalt succesrige Ensemble MidtVest og for tre år siden grundlægger af Den Danske Klarinettrio.

Udover en omfangsrig klassisk CD-produktion, har Jonathan Slaatto indspillet en improvisations CD sammen med den betydelige danske jazzpianist Carsten Dahl, som nyligt blev udgivet på vinyl.

Programnoter

Program:

W.A. Mozart: Klarinetkvintet i A-dur (KV 581)

Allegro

Larghetto

Menuetto

Allegretto con Variazioni

Johannes. Brahms: Klarinetkvintet i h-mol (op. 115)

Allegro

Adagio

Andantino, presto non assai ma con sentimento

Con moto

m.m.

Musikken:

Mozarts klarinetkvintet er ofte beskrevet som den bedste af sin slags. Både den første og den bedste. Sådan bliver Mozarts klarinetkvintet ofte beskrevet. Men faktisk er der (mindst) endnu en klarinetkvintet af samme kaliber, nemlig Brahms' klarinetkvintet – og vi er så heldige, at de begge to er på programmet til koncerten den 28. februar.

Første sats er delikat, og helt fra starten er det tydeligt, at det ikke er en kvintet for et soloinstrument med pligt-akkompagnement; strygerne spiller en lige så vigtig rolle som klarinetten i dette værk. "Kammermusik har pr. definition ingen solist," siger John Kruse. "Det er en ligeværdig samtale imellem musikere, og sådan er det også i de to klarinetkvintetter. Klarinettisten er en femtedel af ensemblet."

Langsomme sats for klarinetter er måske noget af det, som Mozart er allerbedst til (og det siger som bekendt ikke så lidt).

Anden sats stråler af ro; det melodiske materiale er enkelt, og førsteviolinen synger smukt med. Kvintetten er for øvrigt skrevet samtidig med, at Mozart arbejdede på *Così fan tutte*; måske er det derfor, at sangbarheden er så fremherskende i kvintetten.

102 år senere var det Brahms' tur til at forelske sig i klarinetten – ret overraskende, for den aldrende komponist var faktisk helt holdt op med at komponere på dette tidspunkt. Ligesom Mozart blev han imidlertid inspireret af en sublim musiker – i Mozarts tilfælde var det Stadler, for Brahms var det Richard Mühlfeld. Brahms kendte udmærket Mozarts kvintet og skabte sit eget værk over samme læst. Men hvor Mozart skrev lyset frem i sin musik, skabte Brahms mørke; første sats' blide melankoli er som en længselsfuld efterårsaften modsat Mozarts klare sommerdag.

I begge tilfælde er der tale om værker, hvor alle instrumenterne spiller en uundværlig rolle for udtrykket; det er kammermusik i sin rene stand. Og faktisk er kammermusikken udgangspunktet for al

musik, siger John Kruse: "Når opera er allerbedst, når symfonisk musik er allerbedst, så er det kammermusik! Kammermusik er en lyttende tilstand. En tilstand hvor man giver og tager; det er som at være deltager i en dyb og berigende samtale... Derfor er kammermusik musikalsk set egentlig synonym for åbenhed og forståelse, tolerance – og ja, faktisk kærlighed!" Bedre udgangspunkt for en koncert kan man jo dårligt få.

Komponisterne:

Wolfgang Amadeus Mozart (1756 – 1791) var Salz-

burger komponist. Han er almindeligt anerkendt som en af de største komponister af klassisk musik. Han er en af wienerklassikkens mestre og en af de mest populære komponister nogensinde.

Mozart og hans søster Maria

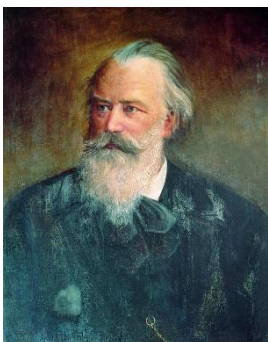
Anna Mozart var vidunderbørn. Han spillede cembalo fra han var tre år og begyndte at komponere som femårig og optrådte for kongelige i Europa. Senere spillede han også klaver og violin. Da han var 17 blev han ansat som hofmusiker i Salzburg, men blev rastløs, og rejste for at finde sig en bedre ansættelse, alt imens han komponerede mange værker. Da han besøgte Wien i 1781, blev han fyret fra sin position i Salzburg. Han valgte at blive i hovedstaden, hvor han opnåede berømmelse, men lidet økonomisk sikkerhed. I løbet af sine sidste år i Wien komponerede han mange af sine bedst kendte symfonier, koncerter, operaer og dele af hans Requiem, som blev efterladt ufærdigt ved hans død. Omstændighederne ved hans tidlige død er siden blev genstand for megen mystik. Han efterlod sig sin kone Constanze og deres to sønner.

Selv om han døde kun 35 år gammel, skabte han et omfangsrigt livsværk, der dækkede alle hans tids musikalske genrer: operaer, balletmusik, symfonier, solo-koncerter for klaver, violin og bratsch, valdhorn, tværføjte, klarinet og obo, messer, lieder, strygekvartetter, sonater og megen anden kammermusik. Han regnes også blandt de største operakomponister. Alle Mozarts værker er blevet katalogiseret af Ludwig von Köchel i KV (Köchel-Verzeichnis). Hvert værk er registreret med angivelse af KV-registreringsnummer. Fx står KV 525 entydigt for *Eine kleine Nachtmusik*. Denne kategorisering er den mest benyttede til reference af hans værker.

Programnoter

Johannes Brahms (1833 - 1897) var på flere måder en

underlig, sammensat skikkelse. De fleste oplevede ham som en bister herre, der holdt folk på tre skridts afstand med ubehøvede bemærkninger. Han var en enspænder. Også i selskab med kvinder var han kejtet og afvisende. Han giftede sig aldrig. Men nogle få personer knyttede

han sig til i livslange venskaber, og her viste Brahms sig hjælpsom, generøs og trofast. Først et overblik. Johannes Brahms blev født 1833 i Hamburg i en lavere middelklassefamilie. Han fik klaverundervisning og blev med tiden en fremragende pianist. Gav sin første offentlige koncert som 12-årig og begyndte at komponere endnu i teenageårene. Gennembrud i 1869 med *Ein deutsches Requiem*. Endnu et gennembrud i 1876 med den første symfoni. Han flyttede fra Hamburg til Wien og boede her resten af livet. Død 1897 af kræft. Da han var midaldrende, kunne Brahms leve af sine kompositioner, som blev trykt af de store musikforlag. Om vinteren var han på koncertrejser rundt i Europa som pianist og dirigent, om sommeren tog han på landet for at komponere i fred og ro, gerne et naturskønt sted ved en sø eller i Alperne. Han tjente gode penge, men levede spartansk, gik i slidt tøj og undertiden endda uden strømper i skoene. Han var agtet og beundret, men brød sig ikke om store selskaber og tomgangssnak, og heller ikke om ros fra almindelige mennesker, der ikke havde en profession i musikken. Så serverede han et par grovheder og trak sig tilbage. Tre mennesker fik afgørende betydning i hans liv. Som ung mødte han på en turné den ungarske violinist Joseph Joachim, som blev hans faste ven og støtte. Joachim introducerede Brahms til ægteparret Robert og Clara Schumann, og inden længe var Robert Schumann en varm—og indflydelsesrig—fortaler for Brahms. Da Schumann få år senere brød sammen og døde, rykkede Clara og Brahms tættere sammen og støttede hinanden. Det var kærlighed, men blev ikke et egentligt forhold, blot et dybt venskab som varede livet ud. Som komponist var Brahms romantiker forklædt som klassicist. Han levede midt i den romantiske epoke og skabte musik med store følelser: raseri, stræben, sorg, melankoli. Men hans musikalske forbilder lå i fortiden: Schubert, Beethoven, Mozart og Haydn. Især Beethoven. Mange i samtiden så Brahms som Beethovens arvtager, og det gjorde han sikkert også selv, men det var svært at leve op til en sådan gigant. Brahms kæmpede i årtier for at skabe en symfoni, der kunne måle sig med "den gamles", og for at

understrege slægtskabet indlagde han i symfoniens finale et tema, der var en kopi af "Freude"-oden i Beethovens niende! Så mens Brahms' musik var følelsesmættet og moderne i sit indre, var den i sin ydre form gammeldags med rod i klassiken. En symfoni skulle have fire satser, en koncert tre og en strygekvartet fire. Der var strenge regler for opbygningen af et værk. Alligevel adskiller Brahms' værker sig fra klassikens ved at være mere tætte og fyldige i strukturen. Mens Haydn og Mozart skrev let og gennemsigtig musik, møder man hos Brahms en kompakt, tæt vævet toneverden med mange lag. Få kan som han få fire-fem strygere til at lyde som et helt symfoniorkester. Brahms skrev i alle genrer undtagen opera. I det følgende ser vi på nogle af højdepunkterne i hans produktion